

Kehyssuunnitelma 2020–2023

28.30.10 Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

1 000 €	2020	2021	2022	2023
Edellinen kehyspäättös (2019–2022)	45 685	45 685	45 685	45 685
Kehys	45 685	45 685	45 685	45 685
Kehyksen ulkopuoliset	0	0	0	0
Eduskunnan tekemät pysyvät muutokset:				
Muut hallituksen sopimukset, päätökset ja sitovat kannanotot:				
SDG-indikaattorit (Sustainable Development Goals)	75	75	75	75
JTS-miljardin tuottavuussäästö	-206	-411	-615	-615
Palkkaliukumasäästö	92	92	92	92
Sairausvakuutusmaksun alentaminen (Kiky)	-3	-3	-3	-3
Työajan pidentäminen (Kiky)	-11	-11	-11	-11
Työnantajan eläkemaksun alentaminen (Kiky)	-7	-7	-7	-7
Vuokramenojen indeksikorotus	15	15	15	15
Vuokramenojen indeksikorotusta vastaava säästö	-15	-15	-15	-15
Automaattiset tekijät:				
Tekniset siirrot ja rakennekorjaukset:				
Hinta- ja kustannustasotarkistukset:				
Palkkausten tarkistukset	1 213	1 213	1 213	1 213
Kehittämisehdotukset:				
Rakennusten arvostamisjärjestelmän uudistus tilastoinnissa	970	970	970	970
Sote- ja maakuntauudistus tilastoinnissa	968	520	520	520
Peruslaskelma yhteensä (Kehysehdotus 13.4.2018)	48 776	48 123	47 919	47 919
Kehys	48 776	48 123	47 919	47 919
Kehyksen ulkopuoliset	0	0	0	0
Kehittämisehdotukset:				
- Pakolliset säädöshankkeet	148	185	155	280
Kehysehdotus yhteensä	48 924	48 308	48 074	48 199
Kehys	48 924	48 308	48 074	48 199
Kehyksen ulkopuoliset	0	0	0	0

9.10.2018

TK-21-1125-18

Liite. Perustelumuistio

Pakollisten EU-säädösten tai muiden kansainvälisten vaatimusten toteuttaminen

EU-säädöksiin liittyvien tehtävien ajoitukseen ja laajuuteen ja siten myös menojen suuruuteen liittyy runsaasti epävarmuutta. Tämä johtuu EU-säädösten hitaasta valmistelusta. Taulukossa 1 ovat sellaiset tilastohankkeet, joita koskevat asetukset ovat jo voimassa tai joiden perusteella tuotanto on jo käynnissä. Taulukossa 2 ovat hankkeet, joihin liittyy vielä epävarmuutta erityisesti säädöksen voimaantuloajankohdan, mutta osittain myös sisällön osalta.

Taulukko 1. EU-lainsäädännöstä tai kansainvälisistä sopimuksista aiheutuvat lisämenot 2020–2023: säädökset, jotka ovat voimassa tai joiden perusteella on tuotantoa (1 000 €)

	2020	2021	2022	2023
Matkailutilastoasetus. Suomalaisten matkailu -tilaston päivämatkojen raportoinnin laajennus kotimaan päivämatkoihin	11	11	11	11
YK:n ilmastopimuksen mukainen kaksivuotisraportti		15		15
Energiatilastoasetuksen muutos: uusiutuva energia	38	33	18	18
Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin implementointiasetusten (20 kpl) uudistaminen	11	11	11	11
EU:n väestö- ja asuntolaskenta 2021. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 763/2008 väestö- ja asuntolaskennoista ja Euroopan komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/881 sekä komission asetusluonnos koskien väestötietojen toimittamista neliökilometriruuduilla ml. tietosuoja	28	55	55	165
Öljy- ja biopolttoaineiden tiedonkeruu ja tilastointi	60	60	60	60
Yhteensä	148	185	155	280

Kehittämissuunnitelmassa on otettu huomioon taulukossa 1 olevat tehtävät. Tällä hetkellä on varmistunut viisi lisämenoja aiheuttavaa asetusta tai sopimusta:

- Suomalaisten matkailu -tilaston raportoinnin laajennus tarkoittaa kotimaan päivämatkojen mukaanottoa tilastoon.
- YK:n ilmastopimuksen perusteella tuotetaan ns. kaksivuotisraportti (Biennial Report). Se tuottaa tiivistä taulukkomuotoista tietoa Ilmastopimukselle ilmoitetuista päästövähennystavoitteista ja edistymisestä tavoitteiden saavuttamisessa. Raportointi on laajempi joka toisella kerralla.
- Energiatilastoasetusmuutos tuli voimaan v.2017. Muutokset koskevat sekä kuukausi- että vuosiraportointeja. Muutos edellyttää rakennusten lämmitys -kokonaisuuden kehittämistä ja koskee pääasiassa uusiutuvien energialähteiden raportointia, mukana myös kaasuun, öljyyn ja sähköön liittyviä raportointitarkennuksia.
- Yhdenmukaistettua kuluttajahintaindeksiä koskeva kehysasetus on annettu kesällä 2016. Sen perusteella Tilastokeskus on toimittanut ja toimittaa hallinnollisia hintoja koskevat tiedot vuosittain. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin menetelmäkuvaus on tullut pakolliseksi.

9.10.2018

TK-21-1125-18

- Vuoden 2021 EU:n väestö- ja asuntolaskennan kansainvälisiä tietotoimituksia koskevan toimeenpanoasetuksen edellyttämä työmäärä on arvioitu 5,5 henkilötyövuodeksi kehyskaudella. Ns. census hub - palvelun taulukoiden sekä niiden vaatiman tietosuojan ja laaturaportoinnin lisäksi uutena tehtävänä tulee ruututietojen toimitus ja niiden tietosuojan toteuttaminen.
- Tilastokeskuksen on aloitettava öljy- ja biopolttoaineiden tietojen tiedonkeruu ja tilastointi jo loppuvuonna 2018. Tiedot saadaan Öljy- ja biopolttoaine ry:ltä (ÖBA) marraskuuhun 2018 asti, jolloin ÖBA lakkautetaan. Tietoja tarvitaan asetusperusteiseen tilastotuotantoon.

Taulukossa 2 on lueteltu asetuksia, joiden voimaantuloon liittyy epävarmuutta. Menojen toteutumisen aikataulua on arvioitu käytettävissä olevan tiedon perusteella.

FRIBS (Framework regulation integrating business statistics) on useita yritystilastoja koskeva asetuskokonaisuus, joka tulee voimaan aikaisintaan 2020. Voimaantulo on lykkääntynyt useaan otteeseen. Asetuskokonaisuuden tavoitteena on keventää ja tehostaa Euroopan yritystilastojen asetusperustaa, vähentää tarpeetonta tiedonantorasitusta sekä parantaa tilastojen laatua ja relevanssia. Asetuskokonaisuuden ajoitus on edelleen epävarma, mutta vaatimukset ovat jo melko varmat.

Komissio valmistele yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin laajennusta. Tarkoitus on kehittää uusien osakeasuntojen ja omakotitalojen hintaindeksiä osaksi yhdenmukaistettua kuluttajahintaindeksiä.

MIP-laaturaportointia (MIP, Macroeconomic Imbalance Procedure) koskeva asetus on jäissä, mutta neljää indikaattoria koskeva raportointi on alkanut jo vuonna 2016. Tällä hetkellä ei ole tietoa missä aikataulussa ja mitä indikaattoreita koskien laaturaportointi laajenee. Laaturaportoinnin tavoitteena on kertoa päätöksentekijälle MIP-indikaattoreiden taustalla olevien tilastojen laadusta, luotettavuudesta ja käytettävyydestä.

EKP:n suuntaviivat velvoittavat Tilastokeskusta käytännössä samalla tavalla kuin asetukset. Maksutasetilastoon on tulossa useita uusia tietovaatimuksia. Lähinnä kyse on olemassa olevien aikasarjojen jaosta tarkempiin luokkiin. Ensimmäinen uusien vaatimusten mukainen lähetys on maaliskuussa 2021. Lisäksi EKP odottaa herrasmiehsopimuksella aikasarjatietoja jopa vuodesta 1999 alkaen. Todennäköisesti myös Eurostat päivittää tietovaatimuksensa samalle tasolle. Uudet tietovaatimukset saattavat aiheuttaa tarvetta uusien yritystiedonkeruuta, mitä ei ole vielä otettu huomioon tässä.

Energiatilastoasetukseen on suunnitteilla muutos, joka liittyy teollisuuden energiankäytön tilastoinnin vaatimusten tarkentumiseen. Asetus tulee voimaan aikaisintaan 2020. Suunnitteilla on myös palvelualojen energiankäyttöä koskevan tilastoinnin laaja uudistaminen. Alueelliset maataloustilit on suunniteltu muutettavan lakiperusteisiksi nykyisen herrasmiehsopimuksen sijasta.

Euroopan sosiaalitulastoja koskevan kehysasetuksen IESS (Integrated European Social Statistics) on arvioitu tulevan voimaan vuonna 2020. Valmistelun aikana on keskusteltu erityisesti ajankäyttötutkimuksen ja kulutustutkimuksen sisällyttämisestä asetukseen. Ehdotuksen mukaan asetusta alettaisiin näiden osalta soveltaa vasta vuodesta 2025 lähtien

9.10.2018

TK-21-1125-18

Taulukko 2. EU-lainsäädännöstä tai kansainvälisistä sopimuksista aiheutuvat lisämenot 2020–2023: valmisteilla olevia säädöksiä, joiden toteutumiseen liittyy epävarmuutta (1000 €)

Valmisteilla olevia säädöksiä	2020	2021	2022	2023
FRIBS framework regulation, yritysdemografia	22	22	22	22
FRIBS framework regulation, SBS package Global Value Chains (Laaditaan joka kolmas vuosi)		54		
FRIBS framework regulation, STS package (reguloidaan myös tarkkaan)	60	60	60	60
FRIBS, PRODCOM-package laajennukset	38	6	6	6
FRIBS, FATS-tilastot	66	33	33	33
FRIBS, Tutkimus- ja kehittämistoiminta	60	60	60	60
FRIBS, yritysrekisterin laajennukset.	55	55	55	55
Omistusasumisen lisääminen yhdenmukaistettuun kuluttajahintaindeksiin	28	6	6	6
MIP-indikaattoreiden laatuasetus. Asetuksen käsittely Neuvostossa ja Parlamentissa 2013–2014. KOM(2013)342 lopullinen.	15	15	15	15
Energiatilastoasetuksen muutos: teollisuuden energiakäyttö	18	12	12	12
Energiatilastoasetuksen muutos: Palvelualojen energiankäyttö			12	40
Energiatilastoasetuksen muutos: Ennakolliset energiataseet	18	18	12	12
Alueellisten maataloustilien REAA tilien toimitus muuttuu mahdollisesti lakiperusteiseksi nykyisen herrasmiehsopimuksen sijaan	12	6	6	6
IESS (Integrated European Social Statistics)-regulaation edellyttämät uudistukset EU-SILC iin: tutkimuksen modularisointi, otosasetelman muuttaminen, uudet modulit jne. (Statistics on income and living conditions)	55	55	55	55
IESS (Integrated European Social Statistics)-regulaation edellyttämät uudistukset EU-LFS iin: tutkimuksen modularisointi, otosasetelman muuttaminen, uudet modulit jne. (Labour Force Survey)	55	55	55	55
IESS (Integrated European Social Statistics)-regulaation edellyttämät uudistukset AES iin. (Adult Education Survey)	28	55	280	110
EKP:n suuntaviivojen ECB/2011/23 päivitys koskien maksutasetilastoa	55	23	0	0
Toimitilaindikaattorit (CPPI, Commercial property price index ja sen laajennukset)	55	55	28	28
Yhteensä	640	590	717	575

EKP:n suuntaviivat velvoittavat Tilastokeskusta käytännössä samalla tavalla kuin asetus. Maksutasetilastoon on tulossa useita uusia tietovaatimuksia. Lähinnä kyse on olemassa olevien aikasarjojen jaosta tarkempiin luokkiin. Ensimmäinen uusien vaatimusten mukainen lähetys on maaliskuussa 2021. Lisäksi EKP odottaa "herrasmiehsopimuksella" back-data-lähetystä jopa vuodesta 1999 alkaen. Todennäköisesti myös Eurostat tulee päivittämään tietovaatimuksensa samalle tasolle. Uudet tarkemmat tietovaatimukset saattavat aiheuttaa myös tarvetta uusia

9.10.2018

TK-21-1125-18

yrittystiedonkeruita, koska kaikkia muuttujia ei saada nykyisistä tiedonkeruista ja estimointi ei välttämättä ole mielekästä.

Tilastokeskuksen on tarkoitus hakea vuosille 2019–2020 Eurostatista grants-rahoitusta kiinteistöalan tilastoinnin kehittämiseen. Hankkeen tavoitteena on kehittää toimitilaindikaattoreita, joista tärkeimpänä ja uutena indikaattorina toimitilojen hintaindeksi (commercial property price index, CPPI). Tavoitteena on kehittää myös muita toimitilaindikaattoreita, kuten vuokra-, vuokratuotto- ja käyttöasteindeksit. Tilastokeskus tuottaa liike- ja toimitilojen vuokraindeksiä osana palveluiden tuottajahintaindeksiä ja tämän indikaattorin osalta tavoitteena on nykyisen indeksin kehittäminen.

Kansainvälinen kehittäminen

Taulukko 3. Kansainvälisestä yhteiskehittämisestä aiheutuvat lisämenot 2020–2023 (1000 €)

	2020	2021	2022	2023
TiVA-indikaattorit (Trade in Value Added), arvonlisäperusteinen ulkomaankauppa	30	30	30	30

OECD ja Tilastokeskus ovat aloittamassa yhteisprojektia, jossa tutkitaan mahdollisuudet tuottaa ennakkollisia TiVA-indikaattoreita (Trade in Value Added, arvonlisäperusteinen ulkomaankauppa) noin yhden vuoden julkaisuviiveellä, mikä olisi riittävän nopea aikataulu talouspolitiikan suunnitteluun ja seurantaan sekä kauppaneuvottelijoiden tarpeisiin. Projektissa kehitetään menetelmiä Suomen tarjonta- käyttötaulukoiden ennakon tuottamiseksi T+12 kk viiveellä, mikä mahdollistaa TiVA-indikaattorien tuotannon nopeuttamisen, sekä yhdistellään aineistoja ja kehitetään menetelmiä laajennettujen TiVA-indikaattorien tuottamiseksi tarkemmalla tasolla (tarkemmalla toimialatasolla, yritystyypeittäin ja mahdollisesti tuoteryhmittäin). Lisäksi tuotetaan analyysiä ja julkaisua. Projektin kokemusten perusteella päätetään TiVA-indikaattoreiden jatkuvan tuotannon aloittamisesta vuonna 2020.

Kansalliset tarpeet

Asiakkaiden tarpeiden perusteella on tarpeen laajentaa kansantalouden tilinpitoa kohti hyvinvoinnin mittaamista satelliittitilinpidoilla. Ensimmäisenä askeleena Tilastokeskus on käynnistänyt kotitaloustuotannon arvo -tilaston tuotannon, joka on yksi kansantalouden tilinpidon laajennus hyvinvoinnin mittaamiseen. Tilastokeskus jatkaa BKT:ta laajentavien satelliittitilinpitojen kehittämistä hyvinvoinnin mittaamiseen. Vuonna 2019 lisäystarve on noin 0,5 htv/vuosi. Vuodesta 2020 eteenpäin kehyksen lisäystarve epävarma ja täsmentyy, kun Valtioneuvoston kanslian tarpeet BKT+ -hankkeen kautta sekä eduskunnan tarpeet saadaan kartoitettua